

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/164/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110231349
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:1110231349.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej- Polákovej, v spore žalobcov: 1. Lawyer Partners a. s., so sídlom Bratislava, Prievozská 37, IČO: 35 944 471, 2. Lawyers Group, s. r. o., so sídlom Bratislava, Prievozská 37, IČO: 46 524 185, žalovaní v I. a 2. rade zastúpení Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy a iné, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 7. februára 2018 č. k. 19C/69/2012-553 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu o náhradu škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil zákonom č. 514/2003 Z. z. účinného ku dňu 24. 07. 2006 - § 1, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 19 ods. 1 - 3, ako aj vykonaným dokazovaním.

1.1. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 06. 2012 súd pripustil uznesením č. k. 19C/69/2012-95 zo dňa 11. 02. 2013 vstup do konania žalobcu v 2. rade a zároveň pripustil zmenu petitu, v zmysle ktorého žiadal rozhodnúť tak, že žalovaná:

1. je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla spoločnosti Lawyer Partners a. s., IČO: 35 944 471, so sídlom Bratislava, Prievozská 37 nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky, pretože tento neprijal návrhy spoločnosti na začatie občianskeho súdneho konania podané elektronickou formou dňa 24. 07. 2006;

2. je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla spoločnosti Lawyer Partners a. s., IČO: 35 944 471, so sídlom Bratislava, Prievozská 37 nezákonným rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 253/07.

Žalovaná: Slovenská republika jej menom: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky je povinná zaplatiť žalobcovi v 2. rade:

1. na istine tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov 5.388,04 eura,

2. na príslušenstve tvorenom sumou poplatkov z omeškania 18.805.682,80 eura

3. na príslušenstve tvorenom sumou nákladov spojených s uplatnením istiny 46.815,16 eura.

Žalovaná je zároveň povinná v rovnakej lehote zaplatiť žalobcovi v 1. rade nemajetkovú ujmu 70.043,96 eura a nahradiť žalobcovi v 1. a 2. rade trovy súdneho konania.

1.2. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca v 1. rade sa obrátil dňa 24. 07. 2006 na OS Nové Zámky s podaniami urobenými elektronickými prostriedkami, kedy mal doručiť žaloby na vydanie platobných rozkazov vrátane príloh, pričom podľa § 42 ods. 1 OSP (v tom čase platného) uvedené podania žalobca v 1. rade urobil elektronickými prostriedkami obsahujúcimi elektronické dokumenty

- žaloby - podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Spolu so žalobami na vydanie platobných rozkazov zároveň doručil na OS Nové Zámky sprievodný list k návrhom, v ktorom informoval o uvedenom podaní, zvolenej forme a obsahu optického nosiča DVD.

1.3. Na uvedené podanie žalobcu v 1. rade reagoval OS Nové Zámky listom, ktorým žalobcovi v 1. rade oznámil, že nemá k dispozícii elektronickú podateľňu, v dôsledku čoho nespĺňa podmienky zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise, a preto žalobcovi v 1. rade vracia elektronické dokumenty uchované na DVD nosičoch. Na uvedené stanovisko OS Nové Zámky reagoval žalobca v 1. rade listom (po uplynutí doby asi 2 mesiacov po prvom podaní, ako vyplynulo z výsluchu právneho zástupcu žalobcov na pojednávaní), v ktorom trval na prijatí svojho podania, pretože bolo uskutočnené v súlade s § 42 ods. 1 OSP a zároveň bolo súdu riadne doručené. Žalobca v 1. rade ďalej vo svojom liste informoval OS Nové Zámky, že považuje za nevyhnutné poukázať na zásadu hospodárnosti občianskeho súdneho konania a tú skutočnosť, že urobiť podanie elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom je možné od 01. 05. 2002 a nie je vinou žalobcu v 1. rade, že OS Nové Zámky nemá vytvorené podmienky na prijímanie takýchto podaní. Žalobca v 1. rade nepredložil súdu list, ktorý obdržal z OS Nové Zámky v mesiaci júl 2006, keď mu boli prvýkrát vrátené elektronické dokumenty uchované na DVD nosiči a nepredložil súdu ani list, ktorým žalobca v 1. rade reagoval na stanovisko OS Nové Zámky.

1.4. Po uplynutí dlhšieho časového obdobia, počas ktorého trvala vyššie špecifikovaná komunikácia žalobcu v 1. rade s OS Nové Zámky, bol žalobca v presvedčení, že OS Nové Zámky už odstránil technické nedostatky, pre ktoré neprijal žalobcovu podanie zo dňa 24. 07. 2006 a opätovne podal na OS Nové Zámky všetky vrátené žaloby. Zachoval pri tom rovnakú formu a podanie opäť uskutočnil elektronickými prostriedkami (bližší dátum opätovného podania žalobca v 1. rade súdu nešpecifikoval). OS Nové Zámky listom žalobcovi v 1. rade oznámil, že jeho podanie nie je možné prijať, nakoľko OS Nové Zámky naďalej nedisponuje technickými prostriedkami na prijímanie podaní elektronickou formou prostredníctvom zaručeného elektronického podpisu.

1.5. Žalobca v 1. rade považoval za nezákonné rozhodnutie Ústavného súdu SR z 27. 09. 2007 sp. zn. III. ÚS 253/2007 v súvislosti s podaním sťažnosti žalobcu v 1. rade pre porušenie základného práva na prístup k súdu. Ústavný súd SR predbežne prerokoval sťažnosť na neverejnom zasadnutí a rozhodol o nej tak, že ju odmietol ako oneskorene podanú.

1.6. V konaní bolo nepochybne preukázané, že zo strany OS Nové Zámky došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď návrhy žalobcu v 1. rade, ktoré urobil elektronickými prostriedkami obsahujúcimi elektronické dokumenty - žaloby - podpísané zaručeným elektronickým podpisom, mu boli zo strany vrátené, nakoľko súd nemal elektronickú podateľňu a nemohol ich prijať, napriek v tom čase účinného ust. § 42 ods. 1 OSP. Súd uznesením vyhláseným na pojednávaní 07. 02. 2018 zamietol návrh právneho zástupcu žalobcu na doplnenie dokazovania znaleckým dokazovaním znalcom - Ekonomickou univerzitou v Bratislave, nakoľko tento dôkaz súd považoval za nadbytočný, keď mal za to, že znalec by nemohol vypracovať znalecký posudok a preukázať výšku škody, nakoľko už samotný žalobca pri vyčíslení výšky škody vychádzal z istiny tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov vo výške 5.388,04 eura, príslušenstvom tvorených sumou poplatkov z omeškania vo výške 18.805.682,80 eura a príslušenstvom tvoreným sumou nákladov spojených s uplatnením istiny vo výške 46.815,16 eura, pričom vychádzal z domnienky 100% úspešnosti vo všetkých uplatnených nárokoch, nielen v konaní pred súdom, ale aj z pohľadu ich vymožitelnosti.

1.7. Samotný žalobca v 1. rade (po postúpení pohľadávky žalobca v 2. rade) vychádzal z domnienky, resp. hypotézy 100% úspešnosti vo všetkých uplatnených nárokoch na zaplatenie koncesionárskych poplatkov, a to nielen vo vzťahu k rozhodovacej činnosti súdu, ale aj so zohľadnením tzv. 100% úspešnosti pri ich prípadnom vymáhaní. Súd zo svojej úradnej činnosti má vedomosť, že množstvo z podaných návrhov bolo odmietnutých, niektoré návrhy boli zastavené pre späťvzatie, alebo pre neodstrániteľnú prekážku konania, pre nesprávne označenie žalovaného (nesprávny dátum narodenia, bez diakritiky), alebo pre nedostatok aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie, z tohto dôvodu majetkovú škodu nie je možné založiť na ničím nepodložených domnienkach, z ktorých by musel vychádzať aj znalec a znalecký posudok by bol potom nepoužiteľný. S poukazom na tieto skutočnosti potom súd považoval uplatnenú škodu žalobcom v 2. rade za nepreukázanú a pri takto definovanej škode nemôže ísť o skutočnú škodu chápanú ako zmenšenie majetku poškodeného a ani o tzv. inú škodu, t.j. ušlý zisk.

1.8. K uplatnenej škode tvorenej sumou poplatkov z omeškania vo výške 18.805.682,80 eura, ktoré by si žalobca v 2. rade chcel uplatniť voči dlžníkom, je potrebné uviesť, že žalobca si v dôsledku zmeny legislatívy v čase podania elektronických podaní súdu dňa 24. 07. 2006 poplatky z omeškania súdnou cestou už nemohol uplatniť, keď zákon č. 96/2006 Z. z., ktorým bol novelizovaný § 9 zák. č. 212/95 Z. z. o koncesionárskych poplatkoch a ktorým bol inštitút poplatkov z omeškania nahradený inštitútom klasických úrokov z omeškania a ktorým bol v § 10 b daný tzv. "generálny pardon", bol prijatý dňa 02. 02. 2006 a účinnosť nadobudol dňom jeho vyhlásenia, teda v období viac ako 5 mesiacov pred podaním elektronických návrhov na OS Nové Zámky žalobcom v 1. rade.

1.9. Žalobca v 2. rade rovnako nepreukázal žalovaný nárok vo výške 46.815,16 eura, ktorý predstavoval príslušenstvo tvorené sumou nákladov spojených s uplatnením istiny, pričom tento svoj nárok absolútne ničím nepodložil a nepreukázal súvis jeho vzniku s nesprávnym úradným postupom OS Nové Zámky.

1.10. Žalobca v 1. rade si uplatňoval nemajetkovú ujmu vo výške 70.043,96 eura, ktorá by bola spravodlivou satisfakciou za utrpený zásah do základných práv a kompenzovala by každé porušenie práva na prístup k súdu, ktoré žalobca v 1. rade uplatňoval jednotlivo podaním 713 návrhov na začatie občianskeho súdneho konania, pričom žalobca žiadal priznať 660 eur za každé jednotlivé porušenie základného práva. V súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmu však žalobca v 1. rade neprodukoval žiadny dôkaz preukazujúci oprávnenosť uplatneného nároku. Nárok špecifikoval len všeobecne, keď konštatoval, že pochybením súdu došlo "k strate šanci" žalobcu pred vnútroštátnym súdom. Strata nastala vo vzťahu ku každému podanému návrhu, teda ku každému návrhu, ktoré sa nezačalo a ktorého výsledkom malo byť deklaratórne rozhodnutie o majetkovom práve žalobcu a tomu zodpovedajúcej povinnosti žalovaného dlžníka. Toto finančné zadost'učinenie by malo pre žalobcu v 1. rade predstavovať morálnu náhradu za jeho "stratu šanci", čo je nepostačujúce pre preukázanie dôvodnosti nároku, ako aj príčinnej súvislosti s postupom OS Nové Zámky.

1.11. Súd mal v konaní za preukázané, že žalobca, pokiaľ chcel byť úspešný v konaní o uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., mal okrem iného povinnosť preukázať existenciu škody. Podľa názoru súdu žalobca v 2. rade existenciu škody nepreukázal, pretože nároky, ktoré si v tomto konaní uplatňoval, je potrebné považovať za čisto hypotetické. Tvrdenie žalobcov o premlčaní uplatnených nárokov zo dňa 24. 07. 2006 súd považuje za právne nepodložené, keď z ust. § 79 a § 82 OSP účinného do 30. 06. 2016 je nutné vyvodiť záver, že občiansko-právne konanie je začaté dňom doručenia návrhu na začatie konania, ktorý má náležitosti podľa ust. § 79 OSP, súdu. Pre posúdenie včasnosti uplatneného nároku, teda nie je podstatné, či došlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany súdu, ktorý nemohol tento účinok vylúčiť, ale je rozhodujúci len okamih podania návrhov na súd, k čomu preukázateľne došlo dňa 24. 07. 2006. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorého vyplýva, že v zmysle zabezpečenia nápravy bolo uložené súdu zaregistrovať návrhy žalobcu tak, ako keby boli podané ku dňu, kedy ich žalobca predložil súdu po prvý krát.

1.12. S poukazom na takto vykonané dokazovanie, súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nebola dôvodne podaná v časti ako majetkovej, tak aj nemajetkovej škody, keď súd po vyhodnotení dôkazov nemal za preukázané, že majetková a nemajetková ujma reálne vznikli a že vznikli v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom OS Nové Zámky. Súd prihliadol aj na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného, keď z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca v 1. rade podal návrhy na OS Nové Zámky dňa 24. 07. 2006. Na uvedené reagoval OS Nové Zámky listom, ktorým žalobcovi v 1. rade oznámil, že nemá k dispozícii elektronickú podateľňu, a preto mu vrátil elektronické dokumenty uchované na DVD nosičoch. Žalobca v 1. rade uvedený list súdu nepredložil, ale dá sa predpokladať, že uvedený list sa dostal do rúk žalobcu v 1. rade najneskôr koncom mesiaca júl 2006, kedy mu začala plynúť premlčacia lehota na uplatnenie jeho nároku. Žalobca v 1. rade sa so svojou žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody obrátil na žalovaného až dňa 02. 12. 2009, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobu na súd podal až 14. 07. 2010, a hoci nesprávny úradný postup OS Nové Zámky v konaní preukázaný bol, za predpokladu, že by žalobca preukázal vznik škody (majetkovej aj nemajetkovej), ako aj príčinnú súvislosť jej vzniku s nesprávnym úradným postupom OS Nové Zámky, súd by žalobu zamietol s prihliadnutím na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného.

1.13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých trov rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v zákonnej lehote odvolaním žalobcovia v 1. a 2. rade, ktorí sa domáhali zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ako aj priznania náhrady trov odvolacieho konania. Svoje odvolanie odôvodňovali vadami v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/, b/, e/, f/ a h/ CSP.

Pokiaľ súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že dostatočne nepreukázali vznik škody a túto vyčíslili len všeobecne, poukazujú na podanú žalobu, v ktorej podrobne rozdelili škodu medzi jednotlivé zložky, a to na istinu koncesionárskych poplatkov (nárokov uplatnených neprijatými návrhmi), poplatky z omeškania z nezaplatených koncesionárskych poplatkov, trovy právneho zastúpenia, t. j. náklady spojené s uplatnením pohľadávok, atď. a podobne odôvodnili existenciu nároku, ako aj výšku. Zároveň predložili dátový nosič, ktorý obsahoval komplexnú identifikáciu pohľadávok žalobcov, ktoré boli uplatnené návrhmi na začatie občianskeho súdneho konania vypracovanými v elektronickej podobe a o ktorých nebolo súdmi rozhodnuté, pričom takýmto nesprávnym úradným postupom došlo k ich premlčaniu. Dátový nosič je dôkazom, ktorý potvrdzuje výšku uplatňovanej materiálnej škody a legitimizuje ich vznesené nároky. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie sa s obsahom predloženého dátového nosiča neoboznámil, a teda nevykonal navrhované dokazovanie. Na základe tohto nevykonaného dokazovania následne dospel k záveru, že nepreukázali vznik škody. Majú za to, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo je dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP. Takýmto postupom im bola odňatá možnosť konať pred súdom, a tým aj možnosť predložiť návrhy na doplnenie dokazovania, keď súd vo veci pojednával, napriek tomu, že tu bol dôležitý dôvod na odročenie pojednávania.

2.1. V konaní predložili súdu a disponujú ďalšími dôkazmi o tom, že vplyvom technologických a právnych limitov neboli a stále nie sú súdy schopné vrátiť „späť čas“ a vykonať vo vzťahu k elektronicke spracovaným návrhom procedúru prijatia návrhu tak, aby nedošlo k vytvoreniu prekážky premlčania. Zdôraznili, že podľa v tom čase účinnom § 79 ods. 1 OSP, konanie začína na návrh a s ohľadom na čas, začína prijatím podania na základe uskutočnenej zákonom definovanej procedúry - § 129 až § 139 vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, špecializovaný súd a vojenské súdy. Súd preto nemôže „vrátiť späť čas“ podania a tváriť sa, že procedúra prijatia bola uskutočnená v deň, keď boli súdu po prvýkrát doručené návrhy. Ak by tak spravil, porušil by právo, a to konkrétne článok 2 ods. 2 Ústavy SR, relevantné ustanovenia OSP, CSP a vyhlášky č. 543/2005.

2.2. Ďalej vo svojom odvolaní poukázali na ust. § 101 ods. 2 Občianskeho zákonníka a tvrdia, že všeobecný súd nesprávnym úradným postupom definitívne zabránil vykonávaniu ich práv. Toto právo bolo spojené s pohľadávkou na úhradu peňažnej sumy. Žalovaný tým spôsobil žalobcom škodu práve vo výške peňažnej sumy, ktorá by bola ich príjmom, ak by právo bolo vykonané.

2.3. K polemike žalovaného o dni doručenia návrhu a okamihu podania považujú za potrebné uviesť, že deň doručenia návrhu nemožno stotožňovať s okamihom podania. Procedúra je ukončená v zmysle § 139 vyhl. č. 543/2005 (Spravovací a kancelársky poriadok) až vypracovaním potvrdenia o prijatí podania, ktoré okrem iného obsahuje spisovú značku pridelenú aplikáciou. V danom prípade žiaden z doručovaných návrhov nebol prijatým podaním, pretože súd neuskutočnil procedúru prijatia návrhu v zmysle platnej procesnej úpravy. Návrhy neboli spracované aplikáciou a vo vzťahu k nim nebolo spracované potvrdenie o prijatí podania. Veciam neboli pridelené spisové značky a nedošlo teda k okamihu podania návrhov na súd s platným právnym účinkom začatia občianskeho súdneho konania.

2.4. V podanom odvolaní ďalej žalobcovia pokladali za nutné poukázať na aktuálnu právnu úpravu, ktorá sa vzťahuje na súdne konania žalobcu voči jednotlivým dlžníkom. Poukázali na ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. účinného od 01. 05. 2014, podľa ktorého súd aj bez návrhu spotrebiteľa je povinný prihladiť na premlčanie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi. Vo veciach žalobcov, kde je predmetom konania nárok voči dlžníkom na úhradu finančného plnenia je konajúci súd povinný aplikovať námietku premlčania, a to z úradnej povinnosti, bez iniciatívy, či súčinnosti s dlžníkom. Zároveň poukázali na § 52 OZ, aj na § 5 zák. č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase.

2.5. V konaní uplatňujú účtovnú hodnotu istiny koncesionárskych poplatkov a účtovnú hodnotu príslušenstva koncesionárskych poplatkov, ktorými v zmysle § 9 zák. č. 212/1995 Z. z. (platného do 20. 02. 2006) sú poplatky z omeškania. V konaní bolo potrebné určiť tzv. všeobecnú hodnotu pohľadávok na zaplatenie koncesionárskych poplatkov a ich príslušenstva. Určenie tejto všeobecnej hodnoty pohľadávok je odbornou otázkou, pričom od tejto otázky závisí rozhodnutie súdu (v časti určenia výšky majetkovej škody). Súčasťou spracovania znaleckého posudku bude určenie metódy pre výpočet koeficientu vymožiteľnosti a jeho následné aplikovanie na okolnosti tohto prípadu. Vzhľadom na to, že predmetom posudzovania bude veľké množstvo pohľadávok, čo by pre jedného znalca bolo neúmerne zaťažujúce a časovo náročné, žiadajú, aby súd namiesto jedného znalca, stanovil na spracovanie znaleckého posudku znalecký ústav, ktorý disponuje kolektívom znalcov.

V tejto súvislosti poukázali na skutočnosť, že žalobcovia návrhmi na začatie konania, ktoré doručili okresnému súdu, nežiadali priznanie nárokov a poplatky z omeškania, ale len výlučne samotné koncesionárske poplatky a to, vzhľadom na skutočnosť, že vtedy platná právna úprava to neumožňovala. V tejto súvislosti poukázali na § 9 ods. 1 zák. č. 212/1995, ako aj nutnosť dodržania postupu podľa § 8 citovaného zákona.

2.6. Vzhľadom na to, že OS Nové Zámky neprijal návrhy, ktorými sa uplatnili práva na úhradu koncesionárskych poplatkov, došlo tak k pretrhnutiu postupu, ktorý je nevyhnutný pre vznik oprávnenia na ďalšie vymáhanie poplatkov z omeškania, teda príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Bez uplatnenia práva na úhradu koncesionárskych poplatkov na príslušnom súde nie je možné pristúpiť k vymáhaniu príslušenstva, preto v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom okresného súdu (odmietnutím žalôb na uplatnenie koncesionárskych poplatkov) došlo k vzniku škody aj v podobe zániku práva na vymáhanie príslušenstva koncesionárskych poplatkov. Definitívnym zánikom tohto príslušenstva bolo jednak plynutie času, keď sa jednotlivé nároky premlčali, ako aj v dôsledku tzv. generálnych pardonov, ktoré boli do právneho poriadku zavedené zákonom č. 96/2006 Z. z. a zákonom č. 309/2007 Z. z. Uvedená argumentácia popisuje priamu príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody v podobe zániku práva na poplatky z omeškania, ktoré boli uplatnené v žalobe.

2.7. Ďalej namietali nesprávne vyhodnotenie znaleckého posudku predloženého súdu, keď bez ďalšieho súd skonštatoval, že ho považuje za irelevantný. Vo vzťahu k námietke res iudicata udávajú, že nesúhlasia so žalovaným a tvrdia, že v konaní nenastala taká skutočnosť, ktorá by bránila priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

2.8. Primerané finančné zadostučinenie, o ktorom fakultatívne rozhoduje Ústavný súd SR na návrh sťažovateľa podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy SR nemožno stotožniť odškodným ako úhradou nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. alebo s náhradou, či už za skutočnú škodu alebo za ušlý zisk. Ústavný súd SR môže účastníkovi konania o sťažnosti priznať primerané finančné zadostučinenie podľa čl. 127 ods. 3, ale nemôže mu priznať odškodné z dôvodu zodpovednosti za porušenie ustanovení procesných právnych predpisov (napr. Občianskeho súdneho poriadku). Práve takéto odškodnenie za porušenie procesných právnych predpisov je predmetom tohto konania, v ktorom si žalobcovia uplatňujú úhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, pričom tak realizujú svoje základné právo zaručené v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR. Podotkli, že odlišnosť oboch kompenzačných inštitútov (primeraného finančného zadostučinenia podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy SR a odškodnenia nahradením nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. je zvýraznená aj sekundárnou povahou zadostučinenia. Povahu primárneho zadostučinenia má samo rozhodnutie ústavného súdu o porušení základného práva alebo slobody, nehovoriac o tom, že kompenzačný charakter má aj príkaz vydaný ústavným súdom podľa druhej vety čl. 127 ods. 2 Ústavy SR.

3. K podanému odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Uviedla, že v prevažnej časti podaného odvolania je používané slovo „žalobcovia“ bez označenia, o ktorého žalobcu ide, keď každý zo žalobcov si uplatňuje voči žalovanej iný nárok a povinnosťou každého z nich bolo preukázať existenciu tej-ktorej požadovanej náhrady škody, resp. nemajetkovej ujmy. Kým žalobca v 1. rade si uplatňuje výlučne nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, žalobca v 2. rade si uplatňuje výlučne majetkovú škodu. Je

prítom zrejme, že preukazovanie majetkovej škody je diametrálne odlišné od preukazovania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Zvážil preto postup na odstránenie vád odvolania podľa § 373 CSP.

K bodom 1. až 4. odvolania žalovaná uvádza, že žalobcovia celkom zjavne nerozpoznávajú medzi tým, čo je pohľadávka voči koncesionárom a medzi tým, čo predstavuje škodu, za ktorú by mala niesť zodpovednosť žalovaná v zmysle príslušných ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. Skutočnosť, že žalobcovia v konaní rozčlenili uplatňovaný nárok, v konaní nepreukázali vznik škody, keď pri určení jej výšky vychádzali z domnienky, resp. z hypotézy 100%-nej úspešnosti vo všetkých konaniach, a to nielen vo vzťahu k rozhodovaniu súdu, ale aj vo vzťahu k následnej vymožitelnosti pohľadávok od koncesionárov. Zdôraznila, že okresný súd bol vo vzťahu k podaniu žalobcu v 1. rade zo dňa 24. 07. 2006 viazaný rozhodnutím ESLP, v zmysle ktorého bol povinný prijať návrhy so spätnými účinkami. Povinnosťou žalobcov v konaní bolo teda nielen tvrdiť, že ich pohľadávky sú premlčané v dôsledku neprijatia podaní okresným súdom, ale túto skutočnosť aj relevantným spôsobom preukázať, pričom v tomto smere neprodukovali žiadne dôkazy, a teda neunesli dôkazné bremeno. Na nové dôkazy žalobcov, uvedené v bode 4. odvolania, už nie je možné prihliadať.

V bode 3. odvolania žalobcovia uvádzajú, že im bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom aj tým, že možnosť predložiť návrhy na doplnenie dokazovania, keď súd vo veci pojednával, napriek tomu, že tu bol dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, žalovaná poukázala na zápisnicu z pojednávania zo dňa 07. 02. 2018, z ktorej jednoznačne vyplýva, že boli splnené podmienky pre uskutočnenie pojednávania. Žalobcovia mali možnosť predložiť návrhy na doplnenie dokazovania, pričom zotrvali len na jedinom návrhu - znalecký posudok, o ktorom súd rozhodol uznesením tak, že tento zamietol. Na základe uvedeného je toho názoru, že súd žalobcom neodňal možnosť konať pred súdom.

K bodom 5. a 7. odvolania má žalovaná za to, že žalobcovia v konaní nepreukázali existenciu ani jednej právoplatne priznanej pohľadávky od koncesionára z dôvodu vznesenej námietky premlčania. Je teda zrejme, že ani žalobcovia nemajú doposiaľ, za 7 rokov vedenia súdneho konania voči žalovanej, jasno v tom, či k premlčaniu ich pohľadávok už došlo, alebo ešte len dôjde, v prípade aplikácie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z.

K bodom 6. a 14. odvolania žalovanej nie sú zrejme dôvody, pre ktoré sa žalobcovia venujú argumentácii k otázke začatia občianskeho súdneho konania, keď táto nebola hodnotená ako podstatná pre rozhodnutie vo veci.

K bodom 8. až 9. odvolania žalovaná uvádza, že vo vzťahu k navrhovanému znaleckému dokazovaniu nie je zrejme, z akého dôvodu žalobcovia tento návrh opätovne uvádzajú vo svojom odvolaní, keď súd sa ním zaoberal a vyhodnotil ho ako nadbytočný, ako dôkaz, ktorý by nebol spôsobilý preukázať vznik a výšku materiálnej škody na strane žalobcov, a to v žiadnom rozsahu.

K bodom 11. až 12. odvolania uvádza, že táto časť je bez osobitnej relevancie, nakoľko žalobcami požadovaná náhrada škody pozostávajúca z poplatkov z omeškania (ako aj trov konania) priamo závisela od vzniku škody v podobe samotných koncesionárskych poplatkov. Keďže žalobcovia vznik škody v podobe „premlčaných“ koncesionárskych poplatkov nepreukázali, posudzovanie vzniku škody v podobe vyčíslených poplatkov z omeškania, ako aj trov konania, bolo zbytočné.

K bodu 13. odvolania žalovaná uvádza, že v odôvodnení napadnutého rozsudku sa nenachádza stať, ktorá by tvrdenia žalobcov o relevantnosti predloženého znaleckého posudku (č. 1/2009) obsahovala. Zdôrazňuje, že Okresný súd Nové Zámky bol viazaný rozhodnutím ESLP, teda bol povinný, bez ohľadu na možné technické problémy, podania žalobcov zaregistrovať spätne. V tomto kontexte poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 455/2013, v ktorom rozhodnutí sa najvyšší súd zaoberal otázkou naplnenia príkazu, ako aj povinnosťou žalobcov návrhy opätovne súdu doručiť.

K bodom 15. až 19. odvolania žalovaná uvádza, že sám žalobca v 1. rade vo svojom žalobnom návrhu poukazuje na viaceré nálezy Ústavného súdu SR, v ktorých im ako sťažovateľom bolo priznané právo na primerané finančné zadostučinenie, a na druhej strane tvrdí, že primerané finančné zadostučinenie priznávané Ústavným súdom SR s náhradou nemajetkovej ujmy v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. nesúvisí, avšak na druhej strane, na sumy priznaného finančného zadostučinenia poukazuje a priamo z nich vychádza. Uvedené sa potom javí ako vnútorne rozporné a nekonzistentné.

Poukázala na ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., ktoré vymenováva podmienky, s prihladnutím na ktoré sa určuje výška nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobcovia v tomto smere nesplnili ani len povinnosť tvrdenia a svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žiadnym relevantným spôsobom neodôvodňovali a nepredložili v konaní jediný dôkaz, ktorý by vznik nemajetkovej ujmy na strane žalobcov, ktorej náhrada by bola nevyhnutná v peňažnej podobe, preukazoval.

Záverom žalovaná dala do pozornosti odvolacieho súdu ďalšie konania (40 súdnych konaní), v ktorých žalobca v 1. rade inicioval voči nej konania na totožnom skutkovom právnom základe. S poukazom na čl. 2 ods. 2 CSP a na princíp právnej istoty, pričom v konaní vedenom na OS Bratislava I, v ktorom bol nárok žalobcu na náhradu materiálnej škody a nemajetkovej ujmy za rovnaký nesprávny úradný postup zamietnutý, sp. zn. 3C 15/2010, pričom rozsudok je právoplatný v spojení s rozsudkom KS v Bratislave zo dňa 14. 11. 2017, č. k. 8Co 98/2017-450). Rovnako bol nárok žalobcov zamietnutý aj v konaní pred OS Dolný Kubín sp. zn. 4C/53/2012 a tento rozsudok bol potvrdený KS v Žiline zo dňa 19. 10. 2015 sp. zn. 11Co 199/2015. S ohľadom na novozavedený princíp právnej istoty a doterajšiu rozhodovaciu prax všeobecných súdov má žalovaná legitímne očakávania, že aj tento spor žalobcov, založený na totožnom skutkovom a právnom základe, bude právoplatne zamietnutý v celom rozsahu.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd v zmysle ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 20. 12. 2012 sa žalobcovia domáhali voči žalovanej určenia, že žalovaná zodpovedá v prvom rade za škodu, ktorá vznikla spoločnosti Lawyer Partners a. s., IČO: 35 944 471 so sídlom Bratislava, Prievozská 37 nesprávnym úradným postupom OS Nové Zámky, pretože tento neprijal návrh ich spoločnosti na začatie občianskeho súdneho konania podané elektronickou formou dňa 24. 07. 2006. Ďalej sa domáhal určenia, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla spoločnosti Lawyer Partners a. s., IČO: 35 944 471 so sídlom Bratislava, Prievozská 37 nezákonným rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 253/07. Zároveň sa domáhal zaviazat' žalovanú na zaplatenie žalobcovi v 2. rade: 1/ istiny tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov 5.388,04 eura, 2/ na príslušenstve tvorenom sumou poplatkov z omeškania 18.805.682,80 eura, 3/ na príslušenstve tvorenom sumou nákladov spojených s uplatnením istiny 46.815,16 eura. Ďalej sa domáhali, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi v 1. rade nemajetkovú ujmu vo výške 70.043,96 eura, ako aj nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade trovy súdneho konania. Žalobcovia sa svojho nároku domáhali podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

5.1. Súd prvej inštancie o podanej žalobe rozhodol napadnutým rozsudkom zo dňa 07. 02. 2018 č. k. 19C/69/2019-553 tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Podľa § 470 odsek 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6.1. Podľa § 470 odsek 2 vety prvej CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Podľa § 161 odsek 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

7.1. Podľa § 161 odsek 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7.2. Podľa § 161 odsek 3 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 60 CSP stranami sú žalobca a žalovaný.

8.1. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

8.2. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

8.3. Podľa § 64 CSP, ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje aj s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

9. Podľa § 18 odsek 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

9.1. Podľa § 19 odsek 2 Občianskeho zákonníka právnické osoby vznikajú dňom, ku ktorému sú zapísané do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, pokiaľ osobitné zákon neustanovuje ich vznik inak.

9.2. Podľa § 19a odsek 2 Občianskeho zákonníka právnické osoby, ktoré sa zapisujú do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, môžu nadobúdať práva a povinnosti odo dňa účinnosti ich zápisu do tohto registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

9.2. Podľa § 20a odsek 2 Občianskeho zákonníka právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak.

10. Ustanovenie § 161 odsek 1 CSP ukladá súdu povinnosť skúmať procesné podmienky v ktoromkoľvek štádiu konania. Nedostatok procesnej podmienky spôsobuje tzv. vadu konania. Vada konania spočívajúca v nedostatku procesnej podmienky môže byť buď odstrániteľná, alebo neodstrániteľná. Ak súd zistí, že ide o neodstrániteľnú vadu konania, musí uznesením konanie zastaviť. Ak ide o odstrániteľnú vadu konania, musí najskôr subsidiárne vyčerpať všetky procesné možnosti nápravy absencie tejto procesnej podmienky. Až v prípade, ak by tieto možnosti nápravy nedostatky procesnej podmienky zlyhali v nasledujúcich prípadoch, súd uznesením konanie zastaví. Medzi základné procesné podmienky, okrem iných, ktoré má súd skúmať po celý čas aj bez návrhu, je splnenie procesnej podmienky - spôsobilosť byť účastníkom konania.

11. Spôsobilosťou byť účastníkom konania znamená spôsobilosť subjektu mať procesné práva a povinnosti. Ide teda o procesnú subjektivitu. Túto spôsobilosť upravuje Civilný sporový poriadok v ustanovení § 61 tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak ten, komu ju zákon priznáva. Citované ustanovenie sa teda odvoláva na hmotné právo, to znamená Občiansky zákonník. Hmotno-právna spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká u fyzickej osoby narodením, ak sa dieťa narodí živé a zaniká smrťou fyzickej osoby, príp. jej vyhlásením za mŕtveho. U právnických osôb môžeme hovoriť o strate spôsobilosti byť účastníkom konania. Vzhľadom k tomu, že spôsobilosť byť stranou sporu je nevyhnutnou podmienkou konania, súd na ňu prihliada aj bez návrhu v každom štádiu konania. Ak v priebehu konania súd zistí, že strana sporu stratila procesnú subjektivitu, teda, ak fyzická osoba počas konania zomrie, alebo právnická osoba zanikne, súd podľa povahy veci posúdi, či má konanie zastaviť alebo prerušiť, alebo či môže v ňom pokračovať. V prípade, ak fyzická osoba, ktorá je stranou sporu v priebehu konania zomrie (právnická osoba zanikne s právnym nástupcom), t. j. stratí spôsobilosť byť stranou sporu, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom. Ak niet právneho nástupcu, nemôže súd v konaní pokračovať, pretože v spojitosti s nedostatkom procesnej subjektivity ide o neodstrániteľnú vadu vedúcu obligatórne k zastaveniu konania.

12. Právnické osoby, tak ako boli vyššie uvedené, môžu zaniknúť iba spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. Občiansky zákonník ustanovuje jednotlivé spôsoby zániku právnickej osoby všeobecne, pričom spôsob zániku jednotlivých druhov právnických osôb prenecháva osobitnej zákonnej úprave. Rovnako ako vznik právnickej osoby, aj skončenie jej právnej subjektivity (zánik) má dve fázy, a to: a/ zrušenie právnickej osoby, ktoré predstavuje prejav vôle smerujúci k zániku právnickej osoby, b/ zánik právnickej osoby,

ktorým je ukončený proces začatý zrušením právnickej osoby, v priebehu ktorého je potrebné splniť všetky podmienky vyžadované zákonom pre zánik právnickej osoby. Likvidácia právnickej osoby, ktorá disponuje určitými majetkovými hodnotami v zásade nie je potrebná v prípade, ak celé imanie právnickej osoby (vrátane záväzkov) prejde na právneho nástupcu (v takom prípade dochádza k univerzálnej sukcesii). V prípade obchodných spoločností ide o tzv. premeny obchodných spoločností, a to zlúčenie (§ 69 ods. 3 Obchodného zákonníka) alebo splynutie s inou spoločnosťou (§ 69 ods. 3 Obchodného zákonníka), prípadne rozdelenie obchodnej spoločnosti (§ 69 ods. 4 Obchodného zákonníka). V týchto prípadoch dochádza k zániku pôvodnej obchodnej spoločnosti.

13. Ak dôjde k strate procesnej subjektivity v priebehu sporového konania, súd môže pokračovať v konaní s právnym nástupcom subjektu, ktorý zanikol. Právny nástupca sporovej strany prijíma stav konania spätne ku dňu, keď k strate procesnej subjektivity došlo. Pri právnickej osobe je to stav ku dňu výmazu z príslušného registra.

Ak je stranou sporu právnická osoba, jej zánik spravidla výmazom z príslušného registra spôsobuje vadu konania. Z okolností prípadu však treba rozlišovať, či ide o odstrániteľnú, alebo neodstrániteľnú vadu konania. O neodstrániteľnú vadu konania ide vtedy, ak niet právneho nástupcu podľa hmotného práva - v takom prípade súd uznesením obligatórne konanie zastaví. Ak právnická osoba zaniká s právnym nástupcom, súd obligatórne vydá uznesenie o pokračovaní v konaní.

14. V preskúmvanej veci je nesporné, že súd prvej inštancie vydal rozsudok voči žalobcovi v 1. rade označenom ako Lawyer Partner a. s., so sídlom Bratislava, Prievozská 37, IČO: 35 944 471 a voči žalobcovi v 2. rade Lawyers Group, s. r. o., so sídlom Bratislava, Prievozská 37, IČO: 46 524 185 a to dňa 07. 02. 2018 č. k. 19C/69/2012-553. Z výpisu z Obchodného registra OS Bratislava I vyplynulo, že spoločnosť Lawyer Partners a. s., IČO: 35 944 471, so sídlom Bratislava, Prievozská 37 bola dňa 06. 02. 2018 vymazaná z obchodného registra (dobrovoľný výmaz). Zároveň z ďalšej právnej skutočnosti týkajúcej sa uvedenej obchodnej spoločnosti vyplýva, že spoločnosť zanikla v dôsledku zlúčenia a jej právnym nástupcom je spoločnosť EU-CapitalManagement, a. s., Bratislava, Eisteinova 24 od 06. 02. 2018. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že spoločnosť EU-CapitalManagement, a. s. v likvidácii je od 29. 12. 2018 v likvidácii.

Vzhľadom na vyššie uvedené, je nesporné, že procesná subjektivita je jednou z podmienok konania, pričom súd v priebehu celého konania z úradnej povinnosti skúma, či právnická osoba označená ako strana sporu má procesnú subjektivitu. Z ust. § 64 CSP vyplýva, že ak právnická osoba zanikne s právnym nástupcom, súd obligatórne vydá uznesenie o pokračovaní v konaní. Toto uznesenie o pokračovaní v konaní súd doručuje všetkým účastníkom konania, to znamená ostatným existujúcim subjektom sporu. Odvolací súd, skúmajúc podmienky konania z úradnej moci, zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie vydaný dňa 07. 02. 2018 č. k. 19C/69/2012-553 bol vydaný voči žalobcovi Lawyer Partners a. s., so sídlom Bratislava, Prievozská 37, IČO: 35 944 471, ktorý v čase rozhodovania súdu prvej inštancie už neexistoval (z dôvodu výmazu z obchodného registra dňom 06. 02. 2018), avšak uvedená právnická osoba zanikla s právnym nástupcom, s ktorým súd prvej inštancie po vydaní uznesenia o pokračovaní v konaní mal konať.

15. Keďže odvolací súd, skúmajúc podmienky konania, zistil, že súd prvej inštancie v čase vydania napadnutého rozsudku rozhodoval voči označenému žalobcovi v 1. rade (Lawyer Partners a. s.), ktorý už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie neexistoval, zaťažil svoje konanie vadou odôvodňujúcou procesný postup odvolacieho súdu v zmysle § 389 odsek 1 písm. a/ CSP.

16. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní procesným postupom podľa § 64 CSP vydať uznesenie o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom zaniknutej obchodnej spoločnosti Lawyer Partners a. s. a s týmto riadne pokračovať v konaní.

Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že súd prvej inštancie dňa 20. 01. 2013 č. k. 19C/69/2012-299 pripustil zmenu návrhu tak, že žalovaná Slovenská republika, jej menom: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky:

1/ je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla spoločnosti Lawyer Partners a. s., IČO: 35 944 471, so sídlom Bratislava, Prievozská 37 nesprávnym úradným postupom OS Nové Zámky, pretože tento neprijal

návrhy spoločnosti na začatie občianskeho súdneho konania podané elektronickou formou dňa 24. 07. 2006;

2/ je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla spoločnosti Lawyer Partners a. s., IČO: 35 944 471, so sídlom Bratislava, Prievozská 37 nezákonným rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 253/07.

Žalovaná Slovenská republika, jej menom: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky je povinná zaplatiť žalobcovi v 2. rade:

1/ na istine tvorenej sumou koncesionárskych poplatkov: 5.388,04 eura

2/ na príslušenstve tvorenom sumou poplatkov z omeškania: 18.805.682,80 eura

3/ na príslušenstve tvorenom sumou nákladov spojených s uplatnením istiny: 46.815,16 eura.

Zároveň žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v 1. rade nemajetkovú ujmu 70.043,96 eura a žalobcom v 1. a 2. rade nahradiť trovy súdneho konania.

17. Podľa § 131 CSP žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.

18. Podľa § 216 ods. 1 CSP súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu.

19. Civilné sporové konanie ako konanie, ktorého účelom je poskytnutie ochrany súkromno-právnych vzťahov je ovládané dispozičným a prejednávacím princípom. Žalobca vymedzuje predmet sporového konania, pokiaľ ide o: 1/ konkrétny právny vzťah, o ktorom tvrdí, že existuje a je ohrozený alebo porušený; 2/ konkrétny nárok z tohto právneho vzťahu, ktorému žiada poskytnúť súdnu ochranu, 3/ výšku alebo rozsah plnenia, ktoré z daného nároku žiada priznať.

20. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o: a/ splnení povinnosti, b/ nároku na usporiadanie práv a povinnosti strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c/ určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu alebo d/ určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Vychádzajúc z pripustenej zmeny žalobného návrhu, je nesporné, že žalobcovia sa domáhajú ochrany svojich práv určovacími petiti, ako aj petiti na splnenie povinnosti.

Všeobecným predpokladom, aby súd žalobe vyhovel, je právny záujem žalobcu, teda právny záujem na tom, aby bol vyhovujúci rozsudok pre neho po právnej stránke významný, čiže užitočný. Žalobca preto musí naliehavý právny záujem na určení práva preukázať. Žalobca v zásade nemá naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je, ak už k porušeniu práva došlo. Ochrana už porušeného práva môže dosiahnuť žalobou na plnenie. Iba v zriedkavých prípadoch obstoja určovací žaloba, ak možno žalovať na plnenie. Z doktríny preventívneho charakteru určovacích žalôb vyplýva, že žalobný nárok na plnenie konzumuje aj určovací žalobný nárok.

21. Vychádzajúc z napadnutého rozsudku, je zrejmé, že súd prvej inštancie sa zaoberal vecou v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. a po vykonanom dokazovaní konštatoval, že neboli preukázané jednotlivé náležitosti potrebné na priznanie majetkovej alebo nemajetkovej škody z titulu nesprávneho úradného postupu. Súd prvej inštancie však, napriek tomu, že bol viazaný žalobným petitom (ktorého poslednú zmenu pripustil uznesením zo dňa 20. 01. 2013 pod č. k. 19C/69/2012-299) sa v dôvodoch svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal určovacími petiti v zmysle § 137 písm. c/ CSP, a teda vôbec neposúdil, či žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určujúcich petitoch, ktoré tiež boli predmetom konania a vo vzťahu k určovacím petitom svoje rozhodnutie vôbec neodôvodnil.

22. K zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie preto bolo potrebné pristúpiť okrem nespĺnenia procesných podmienok pre rozhodnutia aj pre porušenie práva na spravodlivý proces (§ 389 písm. b/ CSP), keď súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia sa vôbec nezaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu na dvoch určujúcich petitoch obsiahnutých v podanej žalobe (resp. pripustenej zmene žalobného návrhu). Z uvedeného dôsledku preto nemožno odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považovať ako celok za presvedčivý a táto skutočnosť je ďalším dôvodom pre jeho zrušenie a vrátenie na ďalšie konanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že rozhodnutie je nepreskúmateľné aj vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje vysvetlenie všetkých podstatných dôvodov pre rozhodnutie súdu.

Tým, že súd prvej inštancie riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie, znemožnil žalobcom uskutočňovať ich procesné práva v takej miere, že bolo porušené ich právo na spravodlivý súdny proces.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 odsek 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).